

**EA
NS**

**LENNULIIKLUSTEENINDUSE
AKTSIASELTSI NÕUKOGU
ARUANNE**

**ESITAMISEKS ÜLDKOOSOLEKULE
2021. MAJANDUSAASTA ARUANDE KOHTA**

Lennuliiklusteeninduse Aktsiaseltsi nõukogu koosseis 31.12.2021. aastal:

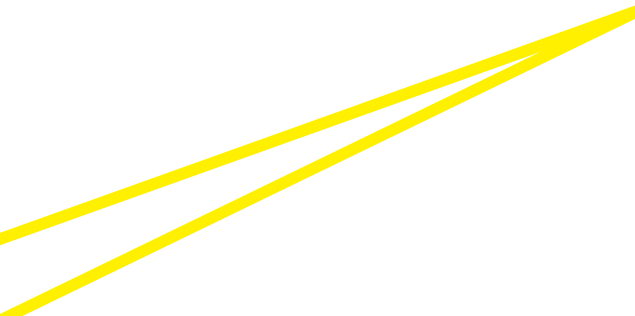
Kuldar Väärsti (esimees), Sven Kirsipuu, Riina Varts ja Andres Uusma.

Kuni 31.05.2021 juhtis Lennuliiklusteeninduse Aktsiaseltsi nõukogu Priit Põldoja ja kuni 26.04.2021 oli nõukogu liikmeks Kaupo Raag, kelle vahetas välja Sven Kirsipuu.

Lennuliiklusteeninduse Aktsiaseltsi auditikomitee koosseis 31.12.2021. aastal:

Sven Kirsipuu (esimees), Andres Uusma, Taivo Linnamägi (alates 01.03.2021).

2021. aastal toimus üks (1) korraline üldkoosolek, seitse (7) nõukogu ja kolm (3) auditikomitee koosolekut.

NÕUKOGU HINNANG 2021. MAJANDUSAASTA TULEMUSTELE

Nõukogu tunnustab juhatuse (juhatuse esimees Ivar Värk, juhatuse liikmed Jaanus Selge, Üllar Salumäe ja Meelis Kruusmann) tööd ning kiidab heaks ja saadab üldkoosolekule kinnitamiseks juhatuse esitatud ja AS PriceWaterhouseCoopersi auditeeritud Lennuliiklusteeninduse Aktsiaseltsi 2021. majandusaasta aruande.

Ootused äriühingule

Lennuliiklusteeninduse Aktsiaseltsi (edaspidi: Lennuliiklusteenindus või ettevõtte) kõige tähtsam eesmärk on aeronavigatsiooniteenuse osutamine. Majandustegevuses lähtub Lennuliiklusteenindus vastutustundliku ettevõtte põhimõtetest, panustades keskkonnakaitsesse, ühiskonna arengusse ja Eesti lennunduse jätkusuutlikusse.

Nõukogu ja auditikomitee tegevus

- Nõukogu koosolekud (nr 165-171) toimusid:
01.02.2021; 01.03.2021; 29.03.2021; 24.05.2021; 02.08.2020;
08.11.2021; 02.12.2021.
- Auditikomitee koosolekud (nr 80-82) toimusid:
26.03.2021; 27.07.2021; 28.10.2021.

Nõukogu olulisemad otsused

Hinnati 2020. majandusaasta tulemuste vastavust strateegia, omanike ootuste dokumendi ja tulemuslikkuse plaani eesmärkidele:

- kinnitati 2021. aasta juhatuse finants- ja tegevuseesmärgid ning neist tulenev juhatuse töö hindamise osakaal;
- kinnitati Kaupo Raagi auditikomitee liikme volituste pikendamine;
- kinnitati ettevõtte korrupsiooni ennetamise kord;
- otsustati toetada omanikule taotluse esitamist omakapitali suurendamiseks;
- otsustati kinnitada alates 01.03.2021. aastast auditikomitee liikmeteks Taivo Linnamägi ja Andres Uusma;
- otsustati kinnitada alates 01.06.2021. aastast nõukogu esimeheks Kuldar Väärssi;
- otsustati määrata alates 01.06.2021. aastast juhatuse täiendavaks liikmeks finantsjuht Meelis Kruusmann ja volitada nõukogu esimeest allkirjastama lepingut uue juhatuse liikmega;
- otsustati alates 31.05.2021. aastast kutsuda auditikomitee esimehe kohalt tagasi Kaupo Raag ja määrata alates 01.06.2021. aastast kolmeks aastaks auditikomitee esimeheks Sven Kirsipuu;
- otsustati kinnitada Lennuliiklusteeninduse 2022. aasta eelarve;
- otsustati kinnitada Lennuliiklusteeninduse 2022. aasta investeeringute kava ja anda edaspidises aruandluses tehtavate investeeringute kohta ülevaade kaasatud omakapitali mahu kasutamisest;
- otsustati kinnitada 2022. aasta Lennuliiklusteeninduse ohutuseesmärgid;
- otsustati kinnitada 2022. aasta juhatuse finants- ja tegevuseesmärgid ning neist tulenev juhatuse töö hindamise osakaal.

Kõikide otsuste tegemisel võeti arvesse COVID-19 kriisist tulenevat mõju nii lennundusele tervikuna kui ka ettevõtte toimimisele. Otsuste lühiajaline eesmärk oli ettevõtte toimivuse tagamine COVID-19 kriisi tingimustes, pikaajaline eesmärk oli ettevõtte väljatoomine kriisist heas seisus ja tugeval turupositsioonil. Just ettevõtte tulevikku silmas pidades otsustati jätkata kolme peamise arendusprojektiga, mis on omanikule tähtsatena kajastatud ka omaniku ootuste dokumendis.

TULEMUSED

Strateegilised eesmärgid

Lennuliiklusteeninduse nõukogu jälgis oma koosolekutel 2021. aastal kinnitatud uueks strateegiaperioodiks 2020–2024 püstitatud eesmärkide täitmist. Strateegilisena määratleti järgmised valdkonnad:

- lennuohutuse tagamine ja parendamine;
- ühtse Euroopa taeva (Single European Sky) algatuse eesmärkide elluviimine;
- nõudlusele vastava läbilaskevõime tagamine;
- jätkusuutlik areng;
- uute äriühenduste loomine Lennuliiklusteeninduse tegevuste laiendamiseks;
- optimaalne arv pühendunud ja pädevaid inimesi;
- süsteemne aeronavigatsioonilise teeninduse valdkonna korraldamine ja koostöövõrgustiku arendamine.

Eesmärkide täitmine on nõukogu hinnangul vastavuses tegevuskavadega.

2021. aasta tegevuste planeerimisel leppisid juhatus ja nõukogu kokku eesmärkides, mille saavutamine aitaks ettevõttel väljuda COVID-19 kriisist tugevamalt positsioonilt ning pakkuda liicluse tihenedes tänu rakendatud investeeringutele klientidele paremat teenust. Finantssihtide saavutamisel oli peamine ülesanne rahavoo juhtimine ja tegevuskulude piiramine. Investeeringute eesmärk oli valmisoleku loomine piiriüleseks koostööks ning tehnoloogilise baasi uuendamine ja digitaliseerimise võimaldamine.

COVID-19 kriis

COVID-19 pandeemia tõttu tekkis 2020. aastal olukord, kus lennuliiklus kahanes märkimisväärselt nõudluse järsu vähenemise ning liikmesriikide ja kolmandate riikide pandeemiapuhangu piiramiseks võetud otsemeetmete tõttu. Et leevendada COVID-19

pandeemiast põhjustatud mõju õhuruumi kasutajatele, võttis Euroopa Komisjon vastu rakendusmääruse ((EL) 2020/1627, 3. november 2020) COVID-19 pandeemiast põhjustatud erakorraliste meetmete kohta ühtse Euroopa taeva algatuse tulemuslikkuse kava ja tasude süsteemi kolmandaks võrdlusperioodiks (2020–2024). Määrusega leevendati COVID-19 kriisist tulenevat mõju õhuruumi kasutajatele, külmutades lennuliiklustasude ühikumäärad 2020. ja 2021. aastaks. Sellega pandi finantsiliselt keerulisse olukorda lennuliiklusteenuseid osutavad ettevõtted.

Ettevõtte 2021. majandusaasta tegevustele ja tulemustele avaldas eeltoodu tõttu edasi ulatuslikku mõju COVID-19-ga kaasnenud olukord:

- ettevõtte teenindatud lendude maht oli COVID-19 eelse 2019. aastaga võrreldes 51% väiksem, mis tõi kaasa 39% väiksema tulu võrreldes kriisieelse 2019. aastaga, põhjustades sellega puhaskahjumi summas 3,45 miljonit eurot;
- ettevõtte 2021. aasta eesmärkide seadmisel võeti sihiks tagada ettevõtte jätkusuutlikkus olukorras, kus tariifide külmutamise tulemusel puudus ettevõttel võimalus tulubaasi mõjutada, kuid teenust tuli osutada endiselt ilma piiranguteta ööpäev läbi;
- olenemata sellest, et enamik ettevõtte kuludest on püsikulud ja ettevõtte võimalus kulusid tuntaval määral mõjutada on suhteliselt piiratud, jätkas ettevõtte kulude kokkuhoiu režiimil;
- hinnates COVID-19 viiruse mõju kestust, otsustati peale kulude kokkuhoiu kärpida investeringute mahtu ja 2021. aastal jätkata ainult strateegiliselt tähtsate investeringutega.

Tegevused likviidsuse parandamiseks

30. aprillil 2021. aastal otsustas aktsionäride üldkoosolek katta 2020. majandusaasta puhaskahjumi eelmiste aastate jaotamata kasumi arvelt ja mitte maksta varasemate perioodide jaotamata kasumist dividende.

Eeltoodu põhjal otsustati COVID-19-st tingitud kriisi majandusliku mõju leevendamiseks, ettevõtte tõrgeteta majandustegevuse jätkamiseks vajalike käibevahendite tagamiseks, krediividivõimekuse

tekitamiseks ja riigi jaoks strateegiliselt tähtsate investeeringute elluviimiseks suurendada 2021. aastal ettevõtte omakapitali mahtu 10 miljonit eurot.

Ukraina sõja esialgne mõju

Nõukogu toetab Euroopa Liidu ja Eesti seatud sanktsioone Venemaa õhusõidukitele, kuid juhib samas tähelepanu, et omanik peab olema vajaduse korral valmis ettevõtte tegevuse toetamiseks olukorras, kui sanktsioonide mõju saab ettevõtte majandustegevusele olema pikaajaline.

Omaniku ootused

2021. aastal olid üldkoosolekul omaniku püstitatud eesmärgid ettevõttele alljärgnevad:

- töötada välja lahendused ning tehnoloogia irdtorni keskuse kasutuselevõtuks 2025. aastaks ja laiendada koostöös AS-iga Tallinna Lennujaam irdtorni teenus regionaalsetele lennuväljadele;
- Eesti ja Soome vahelise FINESTi programmi rakendamine eesmärgiga luua piiriülesed ühiskasutusega sektorid 2022. aastaks;
- töötada tsiviil-militaarkoostöös välja õhuruumi ühiskasutuse protseduurid ja osaleda õhuruumi korraldamise ajakohastatud kontseptsiooni juurutamises;
- koostöös Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumiga võtta kasutusele mehitamata õhusõidukite tegevuse korraldamise süsteem, osaleda selle rahastamismudeli, tehnoloogia ja põhimõtete loomises ning kasutuselevõtus Eestis aastal 2021, milleks:
 - viiakse läbi teostatavusuuring;
 - luuakse riiklik tegevusplaan;
 - luuakse Eestile sobiva süsteemi kontseptsiooni ja tehnilise arhitektuuri rakendusplaan;
 - töötatakse välja süsteemi äri- ja rahastamismudel.

Nõukogu hinnangul on püstitatud eesmärgid ettenähtud tähtaegadeks täidetud.

JÄRELEVALVE

Auditid

2021. aastal viidi ettevõttes läbi järgmised välisauditid:

- majandusaasta audit – I kvartal, läbiviis AS PricewaterhouseCoopers;
- EASA audit 04.2021 – EASA;
- Lennuliiklusteeninduse audit (373/2017) 04.2021 – Transpordiamet;
- ISO 9001:2015 kvaliteedi audit 05.2021 – Bureau Veritas OÜ;
- koolitusorganisatsiooni audit 05.2021 – Transpordiamet;
- Lennuliiklusteeninduse Tartu audit 07.2021 – Transpordiamet;
- Lennuliiklusteeninduse Kuressaare audit 08.2021 – Transpordiamet.

Sponsorlus

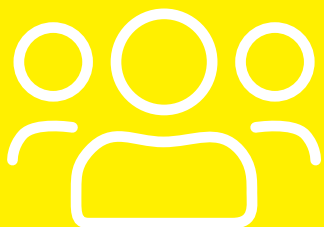
Nõukogu lähtus oma otsuste tegemisel Lennuliiklusteeninduse toetuste maksmise ja annetuste tegemise korrast ning leidis, et järgnevad toetamist leidnud taotlused panustavad Eesti lennunduse ja ettevõtte arengusse.

Toetuse saaja	Eesmärk	Määratud summa, €	Makstud summa, €
SA Tartu Kultuurkapital	Eesti Lennuakadeemia stipendiumi fond 2020	1 500	1 500
SA TTÜ Arengufond	Stipendiumid, bakalaureuse-, magistri- ja doktoriõppes	3 300	3 300
		Kokku: 4 800	4 800

JUHTORGANID JA TÖÖTASUD

Aruandeaastal juhtorganid 2021. aastal.

Nõukogu koosseis 2021. aastal:

Nõukogu liikmed 01.01–01.06.21:

- Priit Põldoja (nõukogu esimees)
- Andres Uusma
- Riina Varts
- Kaupo Raag

Nõukogu liikmed 01.06–31.12.21:

- Kuldar Väärsti (nõukogu esimees)
- Andres Uusma
- Riina Varts
- Sven Kirsipuu alates 24.04.2021

Auditikomitee koosseis 01.01–31.05.21:

- Kaupo Raag (auditikomitee esimees kuni 26.04.2021)
- Andres Uusma
- Taivo Linnamägi (alates 01.03.2021)

Auditikomitee koosseis 01.06–31.12.21:

- Sven Kirsipuu (auditikomitee esimees)
- Andres Uusma
- Taivo Linnamägi

Nõukogu ja auditikomitee liikmetele maksti aasta jooksul tasudena eurodes:

	kokku	nõukogu	auditikomitee
Priit Põldoja	5 000	5 000	
Riina Varts	6 000	6 000	
Kaupo Raag	2 092	1 905	188
Andres Uusma	6 375	6 000	375
Kuldar Väärssi	7 000	7 000	
Sven Kirsipuu	4 470	4 095	375
Taivo Linnamägi	375		375
	31 312	30 000	1 313

Juhatuse koosseis ja tasud 01.01 –31.12.21.

Aruandeaastal maksti juhatuse liikmetele juhatuse liikme ja lisatasudena eurodes:

- juhatuse esimees Ivar Värk 01.01.2021–31.12.2021 – 113 530;
- juhatuse liige Jaanus Selge 01.01.2021–31.12.2021 – 102 417;
- juhatuse liige Üllar Salumäe 01.01.2021–31.12.2021 – 119 098;
- juhatuse liige Meelis Kruusmann 01.06.2021–31.12.2021 – 49 032.

Kahjumi katmise ettepanek

Lennuliiklusteeninduse 2021. majandusaasta kahjum on 3 454 185 eurot.

Juhatus teeb üldkoosolekule ettepaneku katta Lennuliiklusteeninduse kahjum järgmiselt:

- aruandeaasta kahjumiga vähendada eelmiste aastate jaotamata kasumit summas 3 454 185 eurot;
- pärast aruandeaasta kahjumi lisamist jaotamata kasumile on ettevõtte jaotamata kasum summas 2 870 464 eurot;
- mitte maksta varasemate perioodide jaotamata kasumist dividende.

Ettevõtte nõukogu on seisukohal, et ettevõtte juhatus on täitnud temale pandud kohustused. Nõukogu on seadnud juhatusele eesmärgiks on ettevõtte jätkusuutliku ja vastutustundliku arendamise, efektiivsuse jätkuva kasvatamise, lennuohutuse tagamise ning teenuse kvaliteedi hoidmise.

Ettevõtte nõukogu kiidab juhatuse koostatud 2021. aasta majandusaasta aruande heaks.

Kuldar Väärssi

Nõukogu esimees

